

оком людини [3, 4].

Таким чином, ретельно підготовлена лекція, яка характеризується логічним та послідовним викладом навчального матеріалу, сприятиме повноцінному засвоєнню знань, формуватиме широку професійну компетенцію та загальну культуру.

Література

1. Вітвицька С.С. Проблеми вищої школи у педагогічній спадщині М.І. Пирогова // <http://eprints.zu.edu.ua/2176/1/11.pdf>.
2. Сусь Б.А. Інтерактивна лекція як спосіб активізації самостійної розумової діяльності студентів у вищих технічних закладах освіти / Б.А. Сусь // http://novyn.kpi.ua/2006-1/09_Sus.pdf.
3. Трайнев В.А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / В.А. Трайнев, В.Ю. Теплишев, И.В. Трайнев // – М.: Издательско-торговая корпорация “Дашков и К”, 2008. – 320 с.
4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб./ Михайло Михайлович Фіцула.-К.: Академвидав, 2005.-542с.

Головчак І.С.

Современная лекция

Ивано-Франковский национальный медицинский университет,
г. Ивано-Франковск, Украина
e-mail - holovchak@mail.ru

Резюме. Главными критериями педагогической и психологической эффективности лекции являются следующие: возбуждение у слушателей заинтересованности и мотивации, проявление эмоциональной реакции через удивление, парадоксальность, возникновение познавательной потребности в дальнейшем самостоятельном поиске, толчок в профессиональном развитии личности будущего врача под влиянием личности специалиста преподавателя. Современная лекция меняется в результате значительного увеличения темпов накопления новых научных данных, роста психо-информационных нагрузок студентов, роста темпов обновления профессиональных технологий. Интерактивная лекция позволяет совместить управляющую роль преподавателя с высокой активностью студентов на основе использования современных интерактивных технологий. Преподавание программного материала осуществляется путем активизации знаний студентов как ретроспективных, построенные на базе межпредметных

связей, так и новых, которые студент получает во время лекции с помощью преподавателя и самостоятельного мышления. Эффективность усвоения курса значительно повышается за счет внедрения мультимедийных технологий, преимуществами которых является одновременное использование нескольких каналов восприятия студентов, активизация визуального канала, возможность создания динамических, наглядных учебных материалов, трехмерной визуализации учебных объектов и тому подобное. Мобильность информации, возможность копирования и размножения улучшают качество усвоения материала.

Ключевые слова: интерактивная лекция, мультимедийные технологии.

I.S. Holovchak

Modern Lecture

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

holovchak@mail.ru

Abstract. The main criteria of efficiency of educational and psychological lectures are igniting students' interest and motivation, expressing emotional responses through surprise, paradoxicality, feeling the example, cognitive need of further independent search, impetus for professional development of future doctor under the influence of professional teacher. Modern lecture changes as a result of a significant increase in the rate of accumulating new scientific data, growth of psycho-emotional informational tension in students' life, increased growth rate of updating professional technology. Interactive lecture allows combination of directive role of the teacher and high students' activity using modern interactive technologies. Teaching the program material is carried out by enhancing students' knowledge, both retrospective based on interdisciplinary connections and gained that are received by students during lectures and independent thinking. Efficiency of assimilating the material is considerably enhanced by the introduction of multimedia technology, the advantage of which is simultaneous use of multiple channels of students' perception, activation of the visual channel, the ability to create dynamic, visual-based learning materials, three-dimensional visualization of learning objects and more. Information mobility, the possibility of copying and distributing improve the quality of learning.

Keywords: interactive lecture, multimedia technology.

Надійшла 16.02.2015 року.

УДК: 378.147+371.315+616.314

Дмитренко І.А.

Тестовий контроль – сучасний підхід до становлення навчального процесу на кафедрі ортопедичної стоматології

Ивано-Франківський національний медичний університет
e-mail: dmurenko.i@yandex.ua

Резюме. На сьогоднішній день великою популярністю в Україні у вищих навчальних закладах, крім традиційних методів контролю знань, використовують тестовий контроль з різних спеціальностей.

Тестовий контроль передбачає встановлення рівня успішності окремих студентів в цілому; надає можливість викладачу судити про якість засвоєння теми, своєчасно планувати коригуючі роботи й методику вивчення наступного матеріалу. Завдяки такій навчальній функції сприяє вдосконаленню підготовки студентів, що виявляється у виконанні завдань шляхом повторення, систематизації, уточненням матеріалу. Тому тестовий контроль передбачає розширення увлчення студента про предмет.

Контроль знань, умінь і навичок студентів – невід’ємна складова педагогічного процесу та форм зворотного зв’язку на кафедрі ортопедичної стоматології. Зворотній зв’язок є найбільш досто-

вірним при вдалому поєднанні всіх форм контролю: поточного, проміжного, підсумкового, а також вхідного і заключного.

Тестовий контроль сприяє більш глибокому засвоєнню знань, умінь та навичок. Перевірка та оцінювання дає викладачеві інформацію щодо рівня знань і умінь студентів; дозволяє аналізувати наскільки ефективними є технології навчання, форми, методи і засоби, які використовуються у викладанні.

Ключові слова: ортопедична стоматологія, навчальний процес, тестовий контроль.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень. Оптимізація проведення практичного заняття з ортопедичної стоматології з використанням тестового контролю, яке займає особливе місце серед способів формування та перевірки

знань, умінь та навичок. Тест у перекладі з англійської (test) – іспит, випробування.

Тільки цілеспрямована, усвідомлена і самостійна праця може стати надійним фундаментом глибоких знань студентів [1, 2].

Виклад основного матеріалу.

Тестування – це визначення рівня підготовленості студентів в певній галузі знань, психологічного, фізичного й розумового стану, професійної придатності, обдарованості та інших якостей особи за допомогою системи спеціально підготовлених завдань [3].

Тестування можна використовувати:

- для самостійного оцінювання студентом своїх знань;
- для вхідного (базового) контролю;
- при допущенні студента до нового модуля (теми);
- для поточного контролю;
- для підсумкового контролю;
- для контролю засвоєння знань [1].

Тестове завдання – це завдання або запитання, для яких може бути попередньо визначена (сформульована) єдина можлива правильна відповідь. Така відповідь є еталоном.

Види тестів, які використовуються в педагогічній практиці:

- *тести досягнень* призначені для з'ясування рівня засвоєння знань та вмінь;

- *тести інтелекту* – для з'ясування стану мислення, пам'яті, уваги та інших характеристик психологічного розвитку студентів.

Педагогічні тести різних рівнів складності й форми дозволяють якісно оцінити структуру і виміряти рівень знань та вмінь.

Технологія створення тестових завдань передбачає такі етапи:

1. Відбір навчального матеріалу дисципліни, який підлягає тестовому контролю з урахуванням належного рівня його засвоєння;

2. Створення завдань у тестовій формі за всією програмою дисципліни, урахувавши належний рівень засвоєння знань та об'єднання їх у тематичні чи «рубіжні» теми;

3. Експертиза тестів, відбір та коригування нетактичних тестів;

4. Емпірична перевірка, апробація тестів;

5. Статистична обробка завдань, на які всі студенти дали правильну відповідь, не дав відповіді жоден студент та ін.; відбір валідних завдань;

6. Створення банку тестових завдань.

Вимоги до тестових завдань:

➤ Завдання мають бути сформульовані чітко, коротко й коректно, без двозначності.

➤ Дистрактори (неправильні відповіді) мають бути сформульовані так, щоб мало відрізнялись один від одного за суттю.

➤ Серед відповідей не повинно бути таких, що не узгоджені із запитанням.

➤ Не використовувати у відповідях невизначені терміни типу «рідко», «звичайно» тощо [1].

Тест як метод контролю характеризується, порівняно з іншими видами контролю, одночасним тестуванням великої кількості студентів. Результати тестування встановлюються швидко і дають змогу виявити певні труднощі при вивченні матеріалу, а в навчальному процесі можна акцентувати увагу на помилках, що найбільш часто зустрічаються [4].

Переваги тестового контролю:

- об'єктивність та надійність наслідків перевірки;
- можливість автоматизації перевірки виконання завдань;
- скорочення часу виконання тестових завдань;
- посилення мотивації та зацікавленості в наслідках навчання;
- висока диференціюючи здатність;
- виявлення індивідуального рівня підготовленості сту-

дента на певному етапі навчання.

Класифікація тестів.

Для перевірки результатів навчання використовують тести успішності засвоєння знань та володіння вміннями й навичками [2].

Вони класифікують за рівнями:

тести I рівня – тести розпізнавання, розрізнення, співвідношення та тестові завдання з вибірковими відповідями;

тести II рівня – відтворення інформації, розв'язування задач, виконання типових завдань;

тести III рівня – тести, які передбачають уміння застосовувати знання, уміння та навички в нових умовах, у невивченій, незнайомій ситуації, у практичній діяльності;

тести IV рівня – виконання творчих завдань за невідомим алгоритмом.

Завдання, які використовуються в тестах, поділяються на два типи:

- завдання з вільним складанням відповідей (відкриті завдання);

- завдання з наданими відповідями (закриті завдання).

Форма тестових завдань залежить від їх змісту. У процесі створення тестових завдань структурується навчальна інформація, встановлюються внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки.

Контроль знань, умінь і навичок студентів – невід'ємна складова педагогічного процесу та форм зворотного зв'язку. Зворотній зв'язок є найбільш достовірним при вдалому поєднанні всіх форм контролю: поточного, проміжного, підсумкового, а також вхідного і заключного.

Поточний контроль застосовується у ході вивчення матеріалу з різних розділів ортопедичної стоматології, його закріплення і актуалізації для виявлення якості засвоєного, що дає викладачеві можливість оперативно впливати на прогалини в знаннях студентів або вибирати інші методи роботи - вхідний контроль, експрес-опитування, опитування та засвоєння попередньої лекції, опитування під час лекції на розуміння її суті, контроль лекції або семінарського заняття, запрограмований контроль у вигляді тестів, вирішення проблемних та ситуаційних завдань.

Проміжний контроль має на меті виявлення рівня засвоєння обов'язкових знань з теми (контрольні роботи, тестові опитування, колоквиуми, контроль практичних умінь і навичок, професійно-орієнтовані завдання, семестрові заліки).

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань і вмінь студентів за більш тривалий період навчання, який проводиться в кінці вивчення певного розділу ортопедичної стоматології: ортопедичне лікування хворих з дефектами твердих тканин зубів, частковою або повною відсутністю зубів [1, 5].

Наявність еталонів відповідей при тестуванні та критеріїв оцінок для викладачів створює однакові умови для контролю студентів, що надає можливість аналізу досягнень у навчанні студентів у різних групах [1].

Організація тестового контролю при проведенні підсумкового модульного контролю є однією із головних складових і проводиться в такій послідовності.

1. Перед проведенням тестового контролю студентів необхідно інформувати про цілі контролю, повідомити про переваги та сутність тестового контролю, навести приклади тестів, навчити працювати з текстовим контролем.

2. Консультування в ході контролю можливе в тих випадках, коли допущені помилки, неточності або неясності.

3. Обробка тестів передбачає співставлення відповідей студентів з еталонами відповідей та виставлення оцінок.

4. Аналіз результатів контролю проводиться за тестуванням і дає можливість вносити корективи в процес навчання.

Тестовий контроль являється об'єктивним контролем знань студентів, який визначає рівень знань, вмінь або навичок студентів, що відображається в індивідуальному балі

Таблиця 1. Перелік дисциплін для тестового контролю

Дисципліна «Крок-1»	Дисципліна «Крок-2»
Анагомія	Хірургічна стоматологія
Гістологія	Дитяча стоматологія:
Біологія з основами фізіології та анатомії	- дитяча хірургічна
Хімія	- дитяча терапевтична
Мікробіологія	- ортодонція
Нормальна фізіологія	Ортопедична стоматологія
Патологічна фізіологія	Терапевтична стоматологія
	Фармакологія

за відповідною шкалою. Об'єктивна тестова оцінка навчальної діяльності студентів має велике освітнє та виховне значення. Освітня роль тестової оцінки полягає в тому, що студенти отримують об'єктивну інформацію про результати своєї навчальної роботи [1].

Виховна роль тестової оцінки полягає в усвідомленні студентами засобів вдосконалення різноманітних видів навчальної діяльності та шляхів підвищення ефективності навчання з ортопедичної стоматології. Правильно встановлена, справедлива та об'єктивна тестова оцінка навчальної діяльності студентів є важливим стимулом формування та розвитку пізнавальних інтересів, позитивних якостей особистості, відповідальності за виконання своїх обов'язків.

Правильна тестова оцінка діяльності студентів, встановлення на основі виконання педагогічних вимог до розробки високоякісного тесту, об'єктивно свідчить про успіх та недоліки у роботі викладача, кафедри і навчального закладу в цілому. Перелік дисциплін для тестового контролю наведено в табл. 1.

Висновки і перспективи подальших досліджень

Важливим елементом організації аудиторної і самостійної роботи студентів є постійний контроль знань та всебічна підготовка до складання випускниками тестового ліцензійного іспиту «Крок-2 Стоматологія». Аналіз тестових завдань із ортопедичної стоматології на підготовчому етапі – при вхідному рівні знань та на підсумковому етапі – для контролю професійних вмінь вказує на високу ефективність таких видів контролю і високі результати складання студентами дисципліни.

Література

1. Кайдалова Л.Г. Модульна технологія навчання. Навч.-метод. посібник для викладачів та студентів вищих навчальних закладів / Л.Г. Кайдалова, З.М. Мнушко // Х.: Вид-во НФаУ «Золоті сторінки», 2002. – 84 с.
2. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення практичних занять в медичних вузах (методичний посібник). / В.Є. Мілерян // - К., 2004. – 80 с.
3. Освітні інновації в національному фармацевтичному університеті. Навч.-метод. посібник / В.П. Черних, Л.Г. Кайдалова та ін. / Х.: Вид-во НФаУ, 2005. – 234 с.
4. Організація самостійної роботи студентів за умов модернізації медичної освіти / О.В. Зубаренко, Т.В. Сосва, О.О. Портнова // Матеріали навчально-наукової конференції «Інтеграція української медичної освіти в європейський та американський медичний простір». – Тернопіль. – 15 – 16 травня 2006. – С. 173 – 174.
5. Тягур Ф.С. Педагогіка: основні поняття, схеми – рекомендації / Ф.С. Тягур. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – 201 с.

дації / Ф.С. Тягур. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – 201 с.

Дмитренко І.А.

Тестовий контроль – сучасний підхід становлення і розвитку учебного процесса в вузе

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна

e-mail: dmutrenko.i@yandex.ua

Резюме. На сьогоднішній день більшою популярністю в Україні в вищих учебных заведеннях, крім традиційних методів контролю знань, використовують тестовий контроль із різних спеціальностей.

Тестовий контроль передбачає встановлення рівня успішності окремих студентів в цілому, надає можливість преподавателю судити про якість усвоєння теми, своєчасно планувати, коректувати роботу і методику вивчення наступного матеріалу. Благодяки такій учебній функції сприяє удосконаленню підготовки студентів, що відбувається в виконанні завдань шляхом повторення, систематизації, уточнення матеріалу. По тому тестовий контроль розширює представлення студента про предмет.

Контроль знань, умінь і навчальних студентів – неотъемлемая складова педагогічного процесу і форм обратної зв'язку на кафедрі ортопедичної стоматології. Обратної зв'язку вважається найбільш достовірною при удачному поєднанні всіх форм контролю: текущого, проміжного, итогового, а також вхідного і заключительного.

Тестовий контроль сприяє більш глибокому усвоєнню знань, умінь і навчальних студентів. Проверка і оцінювання дає преподавателю інформацію стосовно рівня знань і умінь студентів; дозволяє аналізувати наскільки ефективними є технології учебні, форми, методи і засоби, які використовуються в преподаванні.

Ключевые слова: ортопедическая стоматология, учебный процесс, тестовый контроль.

I.A. Dmytrenko

Test Control as a Modern Approach to the Formation of the Educational Process at the Department of Prosthetic Dentistry

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

e-mail: dmutrenko.i@yandex.ua

Abstract. Nowadays test control is very popular in Ukraine. It is used in addition to traditional methods of knowledge control in higher educational institutions at various specialties.

Test control provides the establishment of the level of success of individual students in general; allows the teacher to judge the quality of mastering topics, plan his work and correct methods of material study timely. It helps to improve students' preparation due to performing tasks by repeating, systematization and clarification of the material. Thus, students enrich their understanding of the subject.

Control of knowledge, abilities and skills of students is an integral part of the pedagogical process and feedback forms at the Department of Prosthetic Dentistry. Feedback is the most reliable in the successful combination of all forms of control: current grades, formative assessment, final control, initial and final assessment of students' knowledge.

Test control contributes to deeper knowledge mastering, learning new abilities and skills. Testing and evaluation provide information about the level of students' knowledge and skills. It allows to analyze how effective learning technologies, forms, methods and tools using in teaching are.

Keywords: prosthetic dentistry, educational process, test control.

Надійшла 16.02.2015 року.